

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 01, październik 2021 11:09

Bartłomiej Zydel

Odslony: 293

„Wydając zaskarżoną decyzję organ odwoławczy [...] nie określił wymaganego zakresu postępowania wyjaśniającego i przedstawił jedynie ogólne uwagi dotyczące wykładni art. 136 § 1 k.p.a. Zasadniczo, odniósł się jedynie do oceny merytorycznej organu pierwszej instancji uznając, że nie została dokonana prawidłowo. W konsekwencji, rozpoznając sprawę dokonał wyłącznie kontroli prawidłowości decyzji organu pierwszej w świetle przepisów prawa materialnego, co nie odpowiada zasadzie dwuinstancyjności postępowania i przesłankom, o których mowa w art. 138 § 2 k.p.a. w zw. z art. 136 k.p.a.” – to teza z wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu. Jakie kwestie poruszył Sąd w uzasadnieniu?

WSA podkreślił, iż wydając decyzję na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. organ odwoławczy musi stwierdzić i wykazać, że rozstrzygnięcie sprawy na podstawie określonego przepisu prawa materialnego wymaga ponownego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w zakresie przekraczającym jego kompetencje wynikające z art. 136 § 1 k.p.a. W ocenie WSA organ ten winien wskazać, jakie konkretnie okoliczności wymagają ustalenia, a następnie rozważenia dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Idąc dalej Sąd podkreślił, że stwierdzenie wyłącznie, tak jak w omawianej sprawie, dokonania błędnej oceny merytorycznej przez organ pierwszej instancji, nie zwalnia organu odwoławczego z obowiązku ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy. Według WSA organ odwoławczy nie może ograniczać się jedynie do kontroli decyzji organu pierwszej instancji, lecz obowiązany jest ponownie rozpoznać sprawę w jej całokształcie, dążąc do merytorycznego jej rozstrzygnięcia – oznacza to, że w sytuacji gdy organ odwoławczy nie stwierdzi, aby zachodziła konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w zakresie przekraczającym jego kompetencje, powinien dokonać własnej oceny okoliczności faktycznych i na jej podstawie podjąć stosowne rozstrzygnięcie. Brak jest natomiast podstaw do wydania decyzji na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. w sytuacji, gdy organ odwoławczy dokona oceny merytorycznej odmiennej od tej, jaka stanowiła podstawę podjęcia rozstrzygnięcia przez organ pierwszej instancji – orzekł WSA. Wskazał przy tym, że odmienna ocena merytoryczna wpisuje się w uprawnienia organu odwoławczego, którego obowiązkiem jest ponowne rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia, o czym stosownie do art. 138 § 1 pkt 2 k.p.a. świadczą przyznane mu kompetencje reformacyjno-merytoryczne.

W zaskarżonej decyzji organu II instancji nie został określony zakres wymaganego postępowania wyjaśniającego, lecz kierunek oceny merytorycznej. Z wyjaśnień Wojewody przedstawionych w zaskarżonej decyzji nie wynikało też, że podjęcie przez niego działań w trybie art. 136 § 1 k.p.a. świadczyłoby o naruszeniu wyrażonej w art. 15 K.p.a. zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego. Sąd podkreślił w tym kontekście, że właściwa realizacja wskazanej zasady wymaga bowiem nie tylko podjęcia dwóch kolejnych rozstrzygnięć różnych organów, lecz zakłada ich podjęcie w wyniku przeprowadzenia przez każdy z tych organów postępowania umożliwiającego osiągnięcie celów, dla których postępowanie to jest prowadzone. Obowiązkiem organu odwoławczego jest więc ponowne rozpatrzenie sprawy tak, jak gdyby nie było rozstrzygnięcia organu pierwszej instancji – orzekł WSA.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 10 września 2021 r., II SA/Op 421/21

Źródło: [CBOSA](#)